

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Η αξία της γλώσσας στον σύγχρονο κόσμο

Η γλώσσα δεν είναι απλώς ένα μέσο επικοινωνίας· είναι η σκέψη μας, η ιστορία μας, η ταυτότητά μας. Είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της ατομικής και συλλογικής αυτογνωσίας, ένας θεμελιώδης μηχανισμός κοινωνικοποίησης και, κυρίως, φορέας πολιτισμού. Σε έναν κόσμο όπου οι τεχνολογικές εξελίξεις συχνά υπερισχύουν των ανθρωπιστικών αξιών, η γλώσσα διατηρεί έναν αναντικατάστατο ρόλο: εμπλουτίζει τον εσωτερικό μας κόσμο και μας συνδέει με την πολιτισμική μας κληρονομιά.

Καταρχάς, η συμβολή της γλώσσας στην πνευματική ανάπτυξη του ανθρώπου είναι αδιαμφισβήτητη. Μέσω της γλώσσας ενεργοποιείται η σκέψη, καλλιεργείται ο συλλογισμός και τρέφεται η λογική. Ο άνθρωπος που διαθέτει γλωσσική ευχέρεια αποκτά πρόσβαση στη γνώση και στη μάθηση, διευρύνει τους ορίζοντές του και είναι σε θέση να αξιολογεί κριτικά τις πληροφορίες που δέχεται, αποφεύγοντας τη μαζοποίηση και τη χειραγώγηση. Η γλώσσα, λοιπόν, λειτουργεί ως εργαλείο πνευματικής ελευθερίας και αυτοπροσδιορισμού.

Παράλληλα, η ηθική διάσταση της γλώσσας είναι εξίσου σημαντική. Μέσω αυτής διασώζονται και μεταδίδονται διαχρονικές αξίες, όπως η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και ο σεβασμός στον άνθρωπο. Η έκφραση συναισθημάτων, η δυνατότητα της αυτοκριτικής και η σύνδεση με τον εσωτερικό μας κόσμο καθιστούν τη γλώσσα ηθοπλαστικό εργαλείο. Στη σημερινή κοινωνία, που συχνά διέπεται από πνεύμα ατομικισμού και υλοφροσύνης, η γλώσσα μπορεί να αποτελέσει μοχλό ηθικής αναγέννησης.

Η γλώσσα είναι, επίσης, βασικός παράγοντας κοινωνικοποίησης. Μέσα από αυτήν ενδυναμώνεται η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων, καλλιεργείται το πνεύμα συνεργασίας και ενισχύεται η αίσθηση του ανήκειν σε μια κοινότητα. Σε έναν κόσμο όπου οι ανθρώπινες σχέσεις δοκιμάζονται από την αποξένωση και την τεχνολογική απομόνωση, η γλώσσα αποτελεί γέφυρα κατανόησης και αλληλεπίδρασης.

Στον πολιτικό τομέα, η γλώσσα συμβάλλει στην καλλιέργεια της πολιτικής συνείδησης και στη λειτουργία της δημοκρατίας. Μέσω του διαλόγου και της ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων, οι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της κοινωνίας, διεκδικούν τα δικαιώματά τους και ελέγχουν την εξουσία. Η γλώσσα, ως εργαλείο επιχειρηματολογίας, προάγει τον ορθολογισμό και την πολυφωνία, αποτρέποντας την πολιτική εξαπάτηση και τον αυταρχισμό.

Η πολιτιστική αξία της γλώσσας είναι αναντίρρητη. Η λογοτεχνία, το θέατρο, η ποίηση και γενικά οι τέχνες θεμελιώνονται στη γλώσσα. Τα επιστημονικά επιτεύγματα καταγράφονται, διαδίδονται και διαιωνίζονται μέσω του γραπτού λόγου. Ακόμα και οι νέες τεχνολογίες – όπως η πληροφορική – βασίζονται σε γλωσσικά συστήματα, γεγονός που αναδεικνύει τη διαρκή επικαιρότητα και δυναμική της.

Σε εθνικό επίπεδο, η γλώσσα λειτουργεί ως φορέας της εθνικής ταυτότητας. Συντηρεί την ιστορική συνέχεια, ενώνει τις γενιές και διαφυλάσσει τα ήθη, τα έθιμα και τον ιδιαίτερο τρόπο σκέψης ενός λαού. Ειδικά η ελληνική γλώσσα, με την αδιάλειπτη πορεία χιλιάδων ετών, αποτελεί ζωντανό κρίκο σύνδεσης του παρελθόντος με το παρόν και το μέλλον, συνεισφέροντας στη διατήρηση της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας έναντι των ομογενοποιητικών τάσεων της παγκοσμιοποίησης.

Τέλος, η γλώσσα έχει διεθνή αποστολή. Μέσω της πολυγλωσσίας και της γλωσσομάθειας, οι λαοί έρχονται σε επαφή, κατανοούν ο ένας τον πολιτισμό του άλλου και προωθούν την αλληλεγγύη και την ειρηνική συνύπαρξη. Ο διάλογος και η ανταλλαγή ιδεών είναι απαραίτητοι για την επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων, όπως η κλιματική κρίση ή οι κοινωνικές ανισότητες.

Καταληκτικά, η γλώσσα αποτελεί αναντικατάστατη αξία ηθικοπνευματική, πηγή δημιουργικότητας, μέσο ελευθερίας και παράγοντας προόδου. Είναι η φωνή της ανθρωπότητας, ο καθρέφτης του πολιτισμού και η ψυχή κάθε λαού. Η καλλιέργεια και ο σεβασμός της συνιστούν χρέος κάθε κοινωνίας που θέλει να παραμείνει ελεύθερη, δημοκρατική και πολιτισμένη.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Υπογράμμισε τις βασικές πληροφορίες του κειμένου.
2. Σύνταξε το σχεδιάγραμμα του κειμένου.
3. Παράφρασε τις βασικές πληροφορίες που υπογράμμισες.
4. Γράψε την περίληψη του κειμένου.
5. Μπορείς να γράφεις ένα δοκίμιο για τις συνέπειες της μη καλλιέργειας της γλώσσας; Να μιμηθείς το ύφος του δοθέντος κειμένου και τον πρόλογο και τον επίλογο του.

Η αξία της γλώσσας στον σύγχρονο κόσμο

Η γλώσσα δεν είναι απλώς ένα μέσο επικοινωνίας· είναι η σκέψη μας, η ιστορία μας, η ταυτότητά μας. Είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της ατομικής και συλλογικής αυτογνωσίας, ένας θεμελιώδης μηχανισμός κοινωνικοποίησης και, κυρίως, φορέας πολιτισμού. Σε έναν κόσμο όπου οι τεχνολογικές εξελίξεις συχνά υπερισχύουν των ανθρωπιστικών αξιών, η γλώσσα διατηρεί έναν αναντικατάστατο ρόλο: **εμπλουτίζει τον εσωτερικό μας κόσμο και μας συνδέει με την πολιτισμική μας κληρονομιά.**

Καταρχάς, η συμβολή της γλώσσας στην πνευματική ανάπτυξη του ανθρώπου είναι αδιαμφισβήτητη. Μέσω της γλώσσας ενεργοποιείται η σκέψη, καλλιεργείται ο συλλογισμός και τρέφεται η λογική. Ο άνθρωπος που διαθέτει γλωσσική ευχέρεια αποκτά πρόσβαση στη γνώση και στη μάθηση, διευρύνει τους ορίζοντές του και είναι σε θέση να αξιολογεί κριτικά τις πληροφορίες που δέχεται, αποφεύγοντας τη μαζοποίηση και τη χειραγωγήση. **Η γλώσσα, λοιπόν, λειτουργεί ως εργαλείο πνευματικής ελευθερίας και αυτοπροσδιορισμού.**

Παράλληλα, η ηθική διάσταση της γλώσσας είναι εξίσου σημαντική. Μέσω αυτής διασώζονται και μεταδίδονται διαχρονικές αξίες, όπως η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και ο σεβασμός στον άνθρωπο. Η έκφραση συναισθημάτων, η δυνατότητα της αυτοκριτικής και η σύνδεση με τον εσωτερικό μας κόσμο καθιστούν τη γλώσσα ηθοπλαστικό εργαλείο. Στη σημερινή κοινωνία, που συχνά διέπεται από πνεύμα ατομικισμού και υλοφροσύνης, **η γλώσσα μπορεί να αποτελέσει μοχλό ηθικής αναγέννησης.**

Η γλώσσα είναι, επίσης, βασικός παράγοντας κοινωνικοποίησης. Μέσα από αυτήν ενδυναμώνεται η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων, καλλιεργείται το πνεύμα συνεργασίας και ενισχύεται η αίσθηση του ανήκειν σε μια κοινότητα. Σε έναν κόσμο όπου οι ανθρώπινες σχέσεις δοκιμάζονται από την αποξένωση και την τεχνολογική απομόνωση, **η γλώσσα αποτελεί γέφυρα κατανόησης και αλληλεπίδρασης.**

Στον πολιτικό τομέα, **η γλώσσα συμβάλλει στην καλλιέργεια της πολιτικής συνείδησης και στη λειτουργία της δημοκρατίας.** Μέσω του διαλόγου και της ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων, οι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της κοινωνίας, διεκδικούν τα δικαιώματά τους και ελέγχουν την εξουσία. Η γλώσσα, ως εργαλείο επιχειρηματολογίας, προάγει τον ορθολογισμό και την πολυφωνία, αποτρέποντας την πολιτική εξαπάτηση και τον αυταρχισμό.

Η πολιτιστική αξία της γλώσσας είναι αναντίρρητη. Η λογοτεχνία, το θέατρο, η ποίηση και γενικά **οι τέχνες θεμελιώνονται στη γλώσσα. Τα επιστημονικά επιτεύγματα καταγράφονται, διαδίδονται και διαιωνίζονται** μέσω του γραπτού λόγου. Ακόμα και οι νέες τεχνολογίες – όπως η πληροφορική – βασίζονται σε γλωσσικά συστήματα, γεγονός που αναδεικνύει τη διαρκή επικαιρότητα και δυναμική της.

Σε εθνικό επίπεδο, η γλώσσα λειτουργεί ως φορέας της εθνικής ταυτότητας. Συντηρεί την ιστορική συνέχεια, ενώνει τις γενιές και διαφυλάσσει τα ήθη, τα έθιμα και τον ιδιαίτερο τρόπο σκέψης ενός λαού. Ειδικά η ελληνική γλώσσα, με την αδιάλειπτη πορεία χιλιάδων ετών, **αποτελεί ζωντανό κρίκο σύνδεσης του παρελθόντος με το παρόν και το μέλλον, συνεισφέροντας στη διατήρηση της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας έναντι των ομογενοποιητικών τάσεων της παγκοσμιοποίησης.**

Τέλος, η γλώσσα έχει διεθνή αποστολή. Μέσω της πολυγλωσσίας και της γλωσσομάθειας, οι λαοί έρχονται σε επαφή, κατανοούν ο ένας τον πολιτισμό του άλλου και προωθούν την αλληλεγγύη και την ειρηνική συνύπαρξη. Ο διάλογος και η ανταλλαγή ιδεών είναι απαραίτητοι για την επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων, όπως η κλιματική κρίση ή οι κοινωνικές ανισότητες.

Καταληκτικά, **η γλώσσα αποτελεί αναντικατάστατη αξία ηθικοπνευματική, πηγή δημιουργικότητας, μέσο ελευθερίας και παράγοντας προόδου.** Είναι η φωνή της ανθρωπότητας, ο καθρέφτης του πολιτισμού και η ψυχή κάθε λαού. Η καλλιέργεια και ο σεβασμός της συνιστούν χρέος κάθε κοινωνίας που θέλει να παραμείνει ελεύθερη, δημοκρατική και πολιτισμένη.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

- ☑ **Πρόλογος-Εισαγωγή**
 - ✓ Η γλώσσα δεν είναι μόνο μέσο επικοινωνίας, αλλά σκέψη, ιστορία, ταυτότητα.
 - ✓ Φορέας πολιτισμού και κοινωνικοποίησης.
 - ✓ Απαραίτητη στον σύγχρονο κόσμο με τεχνολογικές εξελίξεις.
- ☑ **Πνευματική ανάπτυξη**
 - ✓ Ενεργοποιεί τη σκέψη και τη λογική.
 - ✓ Δίνει πρόσβαση στη γνώση και κριτική σκέψη.
 - ✓ Εργαλείο πνευματικής ελευθερίας και αυτοπροσδιορισμού.
- ☑ **Ηθική διάσταση**
 - ✓ Μεταδίδει διαχρονικές αξίες (δικαιοσύνη, αλληλεγγύη, σεβασμός).
 - ✓ Εργαλείο έκφρασης συναισθημάτων και αυτοκριτικής.
 - ✓ Μοχλός ηθικής αναγέννησης σε ατομικιστικές κοινωνίες.
- ☑ **Κοινωνικοποίηση**
 - ✓ Ενισχύει την επικοινωνία και το πνεύμα συνεργασίας.
 - ✓ Συνδέει ανθρώπους και κοινότητες.
 - ✓ Αντισταθμίζει την αποξένωση και την τεχνολογική απομόνωση.
- ☑ **Πολιτική διάσταση**
 - ✓ Καλλιεργεί πολιτική συνείδηση και δημοκρατία.
 - ✓ Μέσο διαλόγου και ελεύθερης έκφρασης.
 - ✓ Προάγει ορθολογισμό και αποτρέπει αυταρχισμό.
- ☑ **Πολιτιστική αξία**
 - ✓ Βασίζεται η λογοτεχνία, οι τέχνες, η επιστήμη.
 - ✓ Η πληροφορική και νέες τεχνολογίες στηρίζονται στη γλώσσα.
 - ✓ Διαχρονική δυναμική και επικαιρότητα.
- ☑ **Εθνική ταυτότητα**
 - ✓ Φορέας ιστορικής συνέχειας και πολιτιστικής ιδιαιτερότητας.
 - ✓ Η ελληνική γλώσσα ως ζωντανός κρίκος παρελθόντος και μέλλοντος.
 - ✓ Αντισταθμισμα στις ομογενοποιητικές τάσεις της παγκοσμιοποίησης.
- ☑ **Διεθνής αποστολή**
 - ✓ Πολυγλωσσία και γλωσσομάθεια ως γέφυρες πολιτισμών.
 - ✓ Προώθηση αλληλεγγύης και ειρήνης.
 - ✓ Βοήθεια στην επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων.
- ☑ **Επίλογος-Συμπέρασμα**
 - ✓ Η γλώσσα ως ηθικοπνευματική αξία, μέσο ελευθερίας και προόδου.
 - ✓ Καθρέφτης πολιτισμού και ψυχή λαού.
 - ✓ Χρέος της κοινωνίας η καλλιέργεια και ο σεβασμός της.

- 1) **Η γλώσσα είναι η σκέψη, η ιστορία και η ταυτότητά μας, θεμέλιο της αυτογνωσίας, κοινωνικοποίησης και πολιτισμού.**
Η γλώσσα αποτελεί βασικό στοιχείο της ταυτότητάς μας και του πολιτισμού μας, ενώ συνδέει τον εσωτερικό μας κόσμο με την κληρονομιά μας.
- 2) **Η γλώσσα ενεργοποιεί τη σκέψη και τη λογική, επιτρέπει την πρόσβαση στη γνώση και βοηθά στην κριτική αξιολόγηση πληροφοριών.**
Μέσω της γλώσσας αναπτύσσουμε τη σκέψη και την κριτική μας ικανότητα, που μας απελευθερώνουν πνευματικά.
- 3) **Η γλώσσα μεταδίδει ηθικές αξίες και συνδέει με τον εσωτερικό μας κόσμο, προσφέροντας δυνατότητα ηθικής αναγέννησης.**
Η γλώσσα βοηθά στη διατήρηση και μετάδοση σημαντικών ηθικών αρχών και μπορεί να ενισχύσει την ηθική της κοινωνίας.
- 4) **Η γλώσσα ενισχύει την επικοινωνία, τη συνεργασία και την αίσθηση του ανήκειν σε μια κοινότητα.**
Μέσω της γλώσσας χτίζουμε κοινωνικούς δεσμούς και υπερβαίνουμε την απομόνωση.
- 5) **Η γλώσσα προάγει τη δημοκρατία μέσω διαλόγου και ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων, αποτρέποντας αυταρχισμό.**
Είναι εργαλείο πολιτικής συμμετοχής και προστασίας των δικαιωμάτων.
- 6) **Η γλώσσα είναι θεμέλιο των τεχνών, της επιστήμης και των νέων τεχνολογιών, διατηρώντας τη δυναμική της.**
Όλες οι μορφές πολιτισμού και γνώσης βασίζονται στη γλώσσα.
- 7) **Η γλώσσα διαφυλάσσει την εθνική ταυτότητα, συνδέει τις γενιές και αντιστέκεται στην ομογενοποίηση.**
Ειδικά η ελληνική γλώσσα είναι ζωντανός κρίκος του παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος.
- 8) **Η γλώσσα προωθεί τη διεθνή κατανόηση και συνεργασία για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προβλημάτων.**
Η πολυγλωσσία βοηθά την ειρήνη και τη συλλογική δράση για κοινά ζητήματα.
- 9) **Η γλώσσα είναι πηγή ηθικής και πνευματικής αξίας, δημιουργικότητας, ελευθερίας και προόδου, και απαιτεί σεβασμό από κάθε κοινωνία. Αποτελεί θεμέλιο για μια ελεύθερη, δημοκρατική και πολιτισμένη κοινωνία.**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η γλώσσα αποτελεί πολύτιμο στοιχείο της ανθρώπινης ύπαρξης, όχι μόνο ως μέσο επικοινωνίας αλλά ως φορέας σκέψης, πολιτισμού και ταυτότητας. Συμβάλλει στην πνευματική ανάπτυξη, την ηθική διαπαιδαγώγηση και την κοινωνικοποίηση, ενώ παίζει κρίσιμο ρόλο στην πολιτική συνείδηση και τη δημοκρατία. Η γλώσσα στηρίζει την τέχνη, την επιστήμη και την πολιτιστική κληρονομιά ενός λαού, όπως αποδεικνύει η μακραίωνη πορεία της ελληνικής γλώσσας. Ταυτόχρονα, προωθεί τη διεθνή συνεργασία και την ειρηνική συνύπαρξη μέσα από τη γλωσσομάθεια. Καταληκτικά, η γλώσσα είναι η ψυχή κάθε κοινωνίας και η διαφύλαξή της αποτελεί θεμελιώδες χρέος για μια ελεύθερη, δημοκρατική και πολιτισμένη ανθρωπότητα.

Οι συνέπειες της μη καλλιέργειας της γλώσσας

Η γλώσσα δεν είναι απλώς ένα μέσο επικοινωνίας· είναι η σκέψη μας, η ιστορία μας, η ταυτότητά μας. Όταν, όμως, παραμελείται η καλλιέργειά της, οι συνέπειες δεν είναι απλώς ατομικές, αλλά αγγίζουν το σύνολο της κοινωνίας και του πολιτισμού. Η παραμέληση της γλώσσας οδηγεί σε φτωχότερη σκέψη, αλλοίωση της ταυτότητας και κρίση των ηθικών αξιών, υπονομεύοντας το ίδιο το θεμέλιο της ανθρώπινης συνύπαρξης και προόδου.

Καταρχάς, η μη καλλιέργεια της γλώσσας περιορίζει την πνευματική ανάπτυξη του ατόμου. Χωρίς την επαρκή χρήση και βελτίωση της γλωσσικής ικανότητας, η σκέψη στενεύει και η κριτική σκέψη υποβαθμίζεται. Ο άνθρωπος χάνει τη δυνατότητα να αξιολογεί σωστά τις πληροφορίες και να αποφεύγει τη χειραγώγηση, παγιδευόμενος σε επιφανειακές και μονοδιάστατες αντιλήψεις. Έτσι, η γλώσσα, που θα έπρεπε να λειτουργεί ως εργαλείο πνευματικής ελευθερίας, μετατρέπεται σε αιτία πνευματικής καθήλωσης.

Παράλληλα, η ηθική διάσταση της γλώσσας πληγώνεται σοβαρά όταν αυτή δεν καλλιεργείται. Η απώλεια των γλωσσικών μέσων που εκφράζουν αξίες όπως η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και ο σεβασμός, οδηγεί σε αποδυνάμωση της ηθικής συνείδησης των ανθρώπων. Σε κοινωνίες όπου κυριαρχεί η γλωσσική φτωχοποίηση, το πνεύμα ατομικισμού και υλοφροσύνης ενισχύεται, αφήνοντας χώρο για την ανάπτυξη κοινωνικών ανισοτήτων και ανευθυνότητας.

Η γλώσσα είναι επίσης ο θεμέλιος λίθος της κοινωνικοποίησης. Όταν η γλώσσα παραμελείται, η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων υποβαθμίζεται, οι σχέσεις αποδυναμώνονται και η αίσθηση του ανήκειν σε μια κοινότητα εξασθενεί. Σε έναν κόσμο όπου η τεχνολογική απομόνωση ήδη δοκιμάζει την κοινωνική συνοχή, η γλωσσική φτώχεια επιτείνει την αποξένωση, μετατρέποντας τους ανθρώπους σε μοναχικούς και απομονωμένους.

Στον πολιτικό τομέα, η αδυναμία καλλιέργειας της γλώσσας θέτει σε κίνδυνο τη δημοκρατία. Χωρίς γλωσσικά μέσα για ελεύθερο και ορθολογικό διάλογο, οι πολίτες αδυνατούν να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της κοινωνίας και να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Η γλώσσα γίνεται εργαλείο χειραγώγησης και καταπίεσης, και η πολιτική πολυφωνία εκλείπει, ανοίγοντας το δρόμο σε αυταρχικές τάσεις.

Ακόμα και η πολιτιστική ζωή πλήττεται όταν η γλώσσα δεν αναπτύσσεται και δεν προστατεύεται. Η λογοτεχνία, το θέατρο και οι τέχνες περιορίζονται, καθώς η έκφραση και η δημιουργικότητα δυσκολεύονται να αναπτυχθούν. Η μετάδοση της γνώσης και της ιστορίας απειλείται, και ο πολιτισμός κινδυνεύει να χάσει την ουσία και τη ζωντάνια του.

Σε εθνικό επίπεδο, η μη καλλιέργεια της γλώσσας υπονομεύει την εθνική ταυτότητα και τη συνοχή των γενεών. Όταν η γλώσσα χάνει τη δύναμή της, το έθνος αποδυναμώνεται, και οι παραδόσεις και τα ήθη του κινδυνεύουν να εκλείψουν κάτω από τις πιέσεις της παγκοσμιοποίησης και της πολιτισμικής ομογενοποίησης.

Τέλος, σε παγκόσμιο επίπεδο, η γλωσσική παραμέληση περιορίζει τις δυνατότητες επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των λαών. Χωρίς σεβασμό και καλλιέργεια της γλώσσας, οι γέφυρες αλληλοκατανόησης δυσκολεύουν να στηριχτούν, με αρνητικές συνέπειες για την ειρήνη και την επίλυση των κοινών παγκόσμιων προκλήσεων.

Καταληκτικά, η μη καλλιέργεια της γλώσσας αποτελεί απειλή για την ηθικοπνευματική υπόσταση του ανθρώπου και για την κοινωνική πρόοδο. Η γλώσσα δεν είναι μόνο μέσο έκφρασης, αλλά η ίδια η ψυχή κάθε λαού. Η παραμέλησή της οδηγεί σε φτωχοποίηση της σκέψης, κρίση της ηθικής, αποδυνάμωση της κοινωνίας και υπονόμευση του πολιτισμού. Η φροντίδα και η καλλιέργεια της γλώσσας είναι, επομένως, χρέος ατομικό και συλλογικό, απαραίτητο για την ελευθερία, τη δημοκρατία και την ανθρωπιά.